

Kadınların kalemi yere düşmeyecek

'Terörist' değil, gazeteciyiz! / Nişmiye Güler

Gülün narin direnişine selam olsun! / Medya Doz

Bir varmış o hep varmış! / Semiha Alankuş

Şark Islahat Planı tamamlanmaya çalışılıyor / Çiğdem Kılıçgün Uçar

1 Eylül: Barış için savaştan başka yolumuz yok! / Oya Açıan

Ataerkil düzende kadın kimliğimizle var olabilmek / Canan Kaya

İÇİNDEKİLER

1

'Terörist' değil gazeteciyiz!

Nişmiye Güler

4

Gülün narin direnişine selam olsun!

Medya Doz

7

Bir varmış o hep varmış!

Semiha Alankuş

11

Şark Islahat Planı tamamlanmaya çalışılıyor

Çiğdem Kılıçgün Uçar

15

1 Eylül: Barış için savaştan başka yolumuz yok!

Oya Açıan

19

Ataerkil düzende kadın kimliğimizle var olabilmek

Canan Kaya

‘Terörist’ değil gazeteciyiz!

Nişmiye Güler-1 Eylül 2024

Biz Özgür Kadın Basın emekçileri şunu çok iyi biliyoruz; toplum içinde yaptığımız gazetecilik kabul görmesine rağmen yarın tutuklanıp ya da katledilirse iktidar gözünde birer “terörist” olarak lanse edileceğiz. Katledilen, tutuklanan her arkadaşımızın kalemi yere düşmedi, elden ele dolaştı. Daha aydınlık bir dünya düzeni için yazmaya, söz kurmaya, hakikati yazmaya, kadrajlarımızı etik olana döndürmeye devam edeceğiz. Bu uğurda katledilmeyi göze alan yoldaşlarımıza sözümüzdür...

AKP-MHP-KDP ve Irak Hükümeti’nin ortaklığı ile 23 Ağustos günü iki Özgür Kadın Basın emekçisi haince bir saldırı sonucu katledildi. Katledilenler 24 yılını Özgür Kadın Basını’na adayan yoldaşımız Gülîstan Tara ve 8 yıldır Güney Kurdistan’da basın çalışmasında yer alan Hêro Bahadîn idi. Katliam tüm dünyanın gözü önünde tam da 15 Ağustos’ta Türkiye-KDP ve Irak arasında imzalanan mutabakat sonrası yaşandı. Belli ki mutabakatta varılan ortak kanı Özgür Basın’a saldırmaktı. Yapılan katliamın akabinde KDP ve AKP-MHP medyası katliamı övünerek verdi hiçbir utanma yaşamadan. Katliama kılıf çoktan hazırlanmıştı: “Teröristler vuruldu.”

Bilindiği gibi Türkiye ve Kurdistan’da AKP-MHP ideolojisini benimsemeyen herkes birer “terörist”tir. AKP-MHP’nin küçük bir ortağı olma rolü üstlenen ve onların ideolojisini benimseyen KDP, son yıllarda Türkiye’nin katliamlarına ortak olmakta ve katliamları “terör” diye adlandırmaktan çekinmemektedir. Gülîstan ve Hêro KDP’ye karşı hangi faaliyeti yürüttü de terörist oldu? Güney Kurdistan topraklarının ilhak edilmesini

haberleştirdiği için mi yoksa KDP'nin bu ilhaka ortak olduğunu haberleştirdikleri için mi terörist oldu? KDP'nin Kürt halkına dönük gözler önünde olan ihanetini haberleştirmek mi teröristlik oldu? “Terörist” diye duyurdukları ve çok iyi bildikleri iki basın emekçisinden başkası değildi. Uluslararası mecrada kendilerini meşrulaştırmak adına yapılan bu hamle onların basın emekçilerini katlettiği gerçeğini değiştiremeyecektir.

Bu gerçeği kamuoyuna duyurmak adına geçtiğimiz günlerde Amed’de Mezopotamya Kadın Gazeteciler Derneği (MKG), Dicle Fırat Gazeteciler Derneği (DFG) ve DİSK Basın İş olarak meslektaşlarımızın katledilmesini protesto etmek istedik. DFG önünde yapmak istediğimiz açıklama bir ordu çevik kuvvet ve sivil polis tarafından engellenmek istendi. Katliamı yapanlar kendilerinin teşhir edilmesini istemezler tabi. Talimat çoktan o polis ordusuna verilmişti tepeden. Gülistan ve Hêro arkadaşımızın hakikat gazeteciliğini savunmamız “örgüt propagandası” olacaktı onlara göre. “Müzakere” için açıklama yerine gönderilen polis amirinin elinde içinde ne yazıldığı belli olmayan bir talimat kağıdı ve “Açıklama yaparsanız müdahale eder ‘örgüt propagandasından’ gözaltı işlemi uygularız” sözleri tam olarak biz Özgür Basın emekçilerinin ne kadar haklı bir noktada durduğunu gösteriyordu.

Tabi sadece bununla da yetinilmedi. Gülistan’ın en doğal hakkı olan gömülme hakkı da terörize edilmeye çalışıldı. Meslektaşları olarak son yolculuğunda yanında olmak ve haber yapmak için bulunduğumuz Êlih’de de aynı muamele ile karşılaştık. Mezarlığa yığıldırılan bir ordu çevik kuvvet polisinin cenazeyi omuzlayan kitleye ve çekim yapan Özgür Basın emekçilerine saldırısı, siyasi iktidarın kutuplaşma siyasetinin özetiydi. 24 yıldır basın çalışması yürüten Gülistan arkadaşımız için kendinde “teröristtir” deme haddini bulan polis amirlerine göre bizler de katledildiğimizde ya da tutuklandığımızda “terörist” olacaktık. Bu algı iktidar eli ile yaratılıyor ve yaratılmaya da devam ediyor.

Terörist kim? sorusunu sormak istiyorum. Görevleri için bindikleri araçta katledilen Gülistan ve Hêro mu terörist yoksa bu katliamın failleri mi terörist? KDP'nin ihanetini, işgali yazan Gülistan mı terörist yoksa doğduğu topraklarda kitlesel olarak gömülmesini engelleyenler mi terörist? Ömrünü Özgür Basın çalışmasına vermiş ve kadının yazılmayan tarihini yazmak için Jineoloji çalışması yürüten Nagihan Akarsel mi terörist yoksa onu Süleymaniye’de sokak ortasında 11 kurşun ile katletmeye azmettirenler mi terörist? Soykırıma uğrayan Êzidî halkının sesi olan Nûjiyan Erhan mı terörist yoksa onu haber takibinde iken başından vuranlar mı terörist? Arkadaşlarımızın katledilmesini protesto etmek isteyen bizler mi yoksa o açıklama yerinde üstümüze salınan ve onlara “vur emri”

verenler mi terörist? Meclis kürsüsünde kadın vekile yumruk atan mı yoksa onu haberleştiren gazeteci mi terörist? Sarayında şatafat içinde yaşayanlar mı yoksa onu eleştiren emekçi mi terörist? Kadın katliamını eleştiren aktivistler mi yoksa failin arkasını sıvazlayan yargı mensupları mı terörist? Bu sorular daha da çoğalır gider.

“Terörist” dedikleri Gülistan Tara yıllardır Özgür Kadın Basını’nda yer alan ve çalışmaya büyük katkıları olan isimlerden biriydi. Medyadaki cinsiyetçiliğe karşı kadın yayıncılığının nasıl olması gerektiği üzerinden araştırmalar yapan Gülistan, yaptığı çalışmalara da bunu yansıttı. Özgür kadın kimliğinin medyada nasıl işlenmesi gerektiğinin en güzel örneklerini bizler Gülistan’ın yaptığı haberlerden gördük. Önerileri ile yol açan Gülistan, Gurbetelli Ersöz’ün, Ayfer Serçe’nin çizgisinde ilerledi. “Jin jiyan azadî” felsefesinin doğduğu ve bugün dünyaya yayıldığı topraklarda gazetecilik yapan Gülistan, tıpkı ardılı olduğu Gurbetelli, Ayfer, Deniz, Nûjiyan, Nagihan gibi o topraklarda katledildi. Beş bin yıllık inşa edilmiş erkeklik ile mücadele eden Özgür Kadın Basını’nın öncü isimleri her dönem hedef alındı. Kadının özü ile buluşmasını, xwebûn olmasını istemeyen egemen erkeklik arkadaşlarımızı katlederek hakikatin açığa çıkmasına engel olmak istemektedir. Fakat buradaki yanlış katledilen arkadaşlarımız çoktan xwebûn olmayı başardılar. Bugün Rojhilat’ta yükselen “Jin jiyan azadî” felsefesi Hindistan’a ulaşmıştır ve bunda katledilen arkadaşlarımızın çok büyük emekleri vardır.

Biz Özgür Kadın Basın emekçileri şunu çok iyi biliyoruz; toplum içinde yaptığımız gazetecilik kabul görmesine rağmen yarın tutuklanıp ya da katledilirse iktidar gözünde birer “terörist” olarak lanse edileceğiz. Nedeni çok açık. Bizler iktidar basıncılığı değil hakikat basıncılığı yapıyoruz. İktidarın savaş suçlarını, yolsuzluklarını haberleştiriyoruz. Kadının yaşamda görülmeyen kimliğini emeğini görüyoruz. Kadını xwebûn olmaya sevk ediyoruz. Demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü bir toplumun inşasının basıncılığı yapıyoruz. Bugüne kadar yüzlerce meslektaşımız sırf bunu esas alıp bir gazetecilik yürüttüğü için katledildi. Bunlar bir an olsun bizlere geri adım attırmadı. Katledilen, tutuklanan her arkadaşımızın kalemi yere düşmedi, elden ele dolaştı. Bugünden sonra da o kalem yere düşmeyecek. Daha aydınlık bir dünya düzeni için yazmaya, söz kurmaya, hakikati yazmaya, kadrajlarımızı etik olana döndürmeye devam edeceğiz. Bu uğurda katledilmeyi göze alan yoldaşlarımıza sözümüzdür...

Gülün narin direnişine selam olsun!

Medya Doz-1 Eylül 2024

Gurbetelli, Nujiyan Erhan, Deniz Fırat ve daha nice gonca gülün direniş kültürünü yaşatmak bizim için sadece bir inat meselesi değil, bir inanç meselesi. Sadece bir meslek meselesi değil, bir onur meselesi. Direngen güllerimizin bahçesinin bekçisi olmanın gururunu yaşayacağız. Ne mutlu ki her biri dünyaya bedel direniş abideleri ile yolumuz kesişti. Me mutlu ki aynı yolun yolcuları olmanın onurunu yaşadık. Kendi güzel, yolu güzel, eylemi güzel direniş güllerimize selam olsun

Hepimizin hayatı bir yürüme halidir. Herkes seçtiği yolun yolcusudur. Herkes yürür de herkes yoluna anlam katamaz. Yürüdüğü yola anlam tohumları ekenlerin öyküsüne her zaman imrenilir. Çünkü onlar bu hayatı sadece bir yolcu olarak yaşamaz, onları diğer yolculardan ayırtıran şey hakikat algısıdır. Bu sebeple onlara hakikat yolcusu deriz. Yolun kolay olanına tenezzül etmez, yolun doğru olanını arar dururlar bütün hayatları boyunca. Yürümek tek başına bir başarı değildir onlar için, iyi, doğru ve güzel için yürümek onları asil yolcu yapar. Akılları hakkaniyetli, kalpleri adil olan yolcuların erdemi, insanlığın onur kalesi gibi dimdik ayakta durur. Bu yüzden bakışları, gülüşleri, yürüyüşleri hepimize umut verir. Yolun en dikenlisini, dönemecin en katmerlisini, eşiklerin en acısını yaşarlar da ay demez, tebessümlerinden asla vazgeçmezler. Çünkü yolu güzelleştiren yolcuların doğruluk arayışları bitimsizdir.

Bizim Gulê-miz de böyle bir yolcuydu. Bu gamzeli, ceylan gözlü, güzel gülüslü hakikat yolcusunu gerçek anlamda tanıyalı neredeyse 30 yıl oldu. Günlerdir ekranlarda fotoğraflarını görür ama sebebini bir türlü idrak etmek istemem. Onu anlatan herkes veda

içerikli geçmiş zamanlardan bahsediyor. Ne ilginç zihin kabul etmeyince, yürek kabul etmeyince, uğurlayamıyorsun sevdiceğini... Öylece kalıyor yamacında güzel yolcu... Hepimizin hayatlarında uğurlayamadıklarımız vardır. Hepimizin yasını bile tutmaya kıyamadıklarımız vardır. Onlar biraz anne kokusuna, biraz toprak kokusuna benzerler. Uzağında olsalar bile ezberinde kokuları, tebessümleri öylece kalakalır. Ve o ezber, hafıza var oldukça bozulmaz. Bu yüzden gitseler de gitmiş sayılmıyorlar.

Gülistan Kürdistan'da gazetecilerin katledildiğini bile bile bu yolu seçti. Büyüdüğü Batman şehrinde bir akşam vakti vurmuşlardı Çetin Abayay'ı, bir kış günü vurmuşlardı Cengiz Altun'u. Yolu güzel kılan da bu bilinçti. Bu direnişti. Boyun eğmemek, kimliğine, benliğine, kültür ve varlığına onurluca sahip çıkmanın bedelini hayatının her saniyesinde ödemeyi göze alan insanın cesur kalbi bütün dünyaya bedeldir. Bu yüce direniş kültürü karşısında hep ucube kalacaklar. Gülistan'ın çocukluğu cezaevi kapılarında, faili devlet olan katliamların şehrinde geçmişti. Batman'ın her sabahına yeni bir ölümle gözlerimizi açardık. En sevdiklerimizi öldürüp asit kuyularına atıldılar. Anılarımızın, masallarımızın ilk mekânı köylerimizi yaktılar. Hamile annelerimizin karnını tekmelediler. Dilimizi yasaklayıp hiç mutlu olmadığımız, kendimiz olmadığımız bir dilde bize 'ne mutlu Türküm' yalanını söyletmeye çalıştılar. Mutlu değildik, mutlu olamazdık. İnsan amcasını, halasını, ablasını, abisini öldüren katillerinin yanında yöresinde mutlu olabilir miydi hiç... Bu atmosferin insanıydı Gülistan. Bu habitatın kaderine tanıklık etti. Budur ne eksik ne fazla, yaşadığın coğrafyanın, sosyolojisine tabi olduğun halkının acısına göz yummayıp isyan edersen hakikatin onurundan payını almış olursun. Gülistan'ı sade kılan gerçek buydu.

Gülistan'ı güzel kılan en belirgin özelliği şaşırmaktan vazgeçmeyişi idi. Gözlerini kocaman açıp şaşırdığında dudaklarının kenarına çocuksu bir ifade yerleşirdi. İnsan olan zaten şaşırmalıydı bu dehşet verici çağın insanına, savaşlarına ölümlerine ve yaşamlarına. Duyargalarını kaybetmeyen insan için her şey bir şaşıрма sebebiydi. Bunca acımasız gerçeğin orta yerinde olup gerçeklere yenilmemek ve içindeki şaşıran çocuğu öldürmemek en narin devrimciliktir bu çağda. Bizim Gulê bu nadir narin direngenlerdendi işte. Hem narin hem de direngen olmanın derin bir felsefesi vardı. Gülistan 18 yaşında devrim gazetecisi olmaya karar verdiğinde bu felsefe ile tanışıp esnek ruhunu bütün katılıklardan korumayı öğrendi. Katı olanın kırılğan, esnek olanın ise direngen olduğunu en çok kendi yaşam deneyimlerinden anladı. Bakış açısı ve bedeni kendi iç ahengini ve uyumunu yakalayınca kişiliği de belirginleşti. Gulê kuru gürültülerden sakınırdı mesela. Kendini kimselere ispatlama derdi olmazdı mesela. Söylemek kadar eylemek, bilmek kadar üretmek onun için bir zorunluluk değil, ahlaki bir ilkeydi. Hiçbir şeyin abartılı haline

tenezzül etmezdi. Çünkü seçtiği yolun yolcuları sadelikleriyle seçkinleşirdi. Bizim Gulêmez narin ve direngendi. Sade ve seçkindi.

Biz ki gamzeli, karakaşlı kara gözlü çocuklardık ne zaman bu kadar büyüdük ne zaman kendimizden daha ağır yükler omuzladık bilmiyorum. Ama her şeyin olması gerektiği gibi olduğunu biliyorum. Ülkemiz ateşlerde yanarken başka dünyanın insanlarıymışız gibi davranıp kendimizi kandıramazdık. Pencerelelerden dışarıdaki kızılca kıyametleri izleyemezdik. Bizler o kıyametin çocuklarıydık bu gerçekten, kaçamazdık. Gülistan da gamzeli gülüşü ile bu hakikatin yoluna revan olmuştu. Yoldaşları, meslektaşları olarak kalemini yerde bırakmayacağız, davasını, yolunu yarıda bırakmayacağız. Bu bizim onur payemiz.

Susma yaşına geliyor insan, evet, susmanın da yaşı var. Konuşacak bir şey olmadığından değil, çığlık çığlığa susmanın insan ruhunu bilemediğini anladığından. Düşünüyorum da insan öldürmekten zevk alanların aklına ne denebilir ki? Güzele düşman, bilince düşman, insani değerlere düşman... Hakikat arayıcılarına, en çok da hakikat arayıcılarına düşman. Gurbetelli'den Gülistan'a bu gerçek hiç değişmedi. Direngen kadınlardan ödö kopan erkek devlet her seferinde namertliğine yenilerini katıyor. Ama namertliğin tiksindirici gerçekliği karşısında daha çok direngenleştirmizi, daha çok hakikat yoluna hayran kaldığımızı anlayacak kalbi yok. Ömrümüzün her gününü işgal ve ihanete lanet okuyarak ve direnişin yaşamımıza kattığı onura şükrederek yaşayacağız.

Gurbetelli, Nujiyan Erhan, Deniz Fırat ve daha nice gonca gülün direniş kültürünü yaşatmak bizim için sadece bir inat meselesi değil, bir inanç meselesi. Sadece bir meslek meselesi değil, bir onur meselesi. Direngen güllerimizin bahçesinin bekçisi olmanın gururunu yaşayacağız. Ne mutlu ki her biri dünyaya bedel direniş abideleri ile yolumuz kesişti. Me mutlu ki aynı yolun yolcuları olmanın onurunu yaşadık. Kendi güzel, yolu güzel, eylemi güzel direniş güllerimize selam olsun.

Bugün Gulê'yi doğduğu topraklara uğurladık. Yumruklarımız sıkılı başımız dik, yüreğimizde kocaman bir öfke...

Bir varmış o hep varmış!

Semiha Alankuş-1 Eylül 2024

Gittiğinde Gurbetelli, Şilan, Deniz, Nujiyan en güzelinden karşılamıştır seni. Boynuna en sevdiğin rengarenk yemenilerden, saçlarına kır çiçeklerinden taşlar takarak.

“Bir varmış bir yokmuş” diye masallar... Her masal aslında bir yaşanmışlığın farklı ifade edilmiş biçimidir. Herkesin yaşamı da bir masaldır. Kimilerinin masalı tıpkı çocukken dinlenenler gibi biter. Kimilerinin ise hiç bitmez, sonsuzdur. Onların yaşamı ise geleceğe aktarılırken “bir varmış bir yokmuş” diye değil “Bir varmış, o hep varmış” diye başlar. Hakikat yazıcısı özgür kadınların yaşamı gibi, sonsuzdur, bitimsizdir, hep vardır. Dergimizin yeni sayısının kapağı, konusu belirlenmişti. Ama bir iki gün içerisinde art arda aldık haberleri. Rosîda, Gulistan, Hêro. Hakikat arayıcısı, özgür basın çalışanı arkadaşların arkalarında büyük bir miras ve bir o kadar da sorumluluk bırakarak bizden ayırmalarını. Biz de değiştirdik kapak konumuzu, sorumluluğumuzun bir gereği olarak. Onları yazmak istedik, anlatmak istedik. Gerçi onlar kendilerini zaten anlatıp tanıtmışlardı yaşamları ve duruşları ile. Hem de en güzelinden. Ama biz de yazmak istedik. Yazılanın, söylenenin yetersiz kalacağını bilerek.

Ben de seni yazmak istedim Eminecan! Kuracağım her cümlemin, seçtiğim her kelimenin yetersiz kalacağını bilerek. Nereden başlanır? Seni ne anlatır? Özgürlük mü, sonsuzluk mu?

Özgürlük

Özgürlük... Bir kuşun gökyüzünde süzülüşü gibi, denizin dalgalarıyla dans eden bir yelkenli gibi, rüzgârın ormanda yankılanan uğultusu gibi. İnsanın en derin, en köklü arzularından biri. Hep ötelere, ileriye uğruna her daim mücadele edilen tutku. Tarih boyu nice savaşlar verildi, nice devrimler gerçekleşti ve nice şiirler, destanlar, hikayeler, masallar yazıldı, anlatıldı bunun için.

Özgürlük...Bazen bir zincirin kırılma anında gizli. Bazen bir toplumun boyunduruktan kurtuluşunda, bazen de insanın kendi iç dünyasında bulunduğu huzurda. Bazen kökleri derinde dalları gökyüzüne uzanan bir ağaçta. Bize sunulan değil uğruna hep bir şeyleri göğüslemek gereken bir mücadelede özgürlük.

Özgürlük. Sadece dışsal değil, aynı zamanda içsel bir durum. İnsanın kendi içindeki zincirleri kırması. Dışsal baskılardan kurtulmak değil, aynı zamanda içsel korkulardan, önyargılardan ve tutkuların esaretinden kurtulmaktır. İnsanın kendini tanıma ve aşma süreci.

Bir yolculuktur özgürlük. Bazen bir kişinin yaşamını adadığı bir amaç, bazen bir toplumun geleceğini değiştiren engeller, acılar ve zorluklarla mücadeledir. Ve buna çıkarken ruhun derinliklerinde neyi aradığıdır. Ve nihayetinde de bir kimlik, kendi benliğini bulma, kendi yolunu belirlemedir. Yola yaklaştıkça sınırları büyüyen, genişleyen bir evrendir. Atılan her adımda ruhun kanatlanıp gökyüzüne yükselişidir. Ve sonsuzluktur.

Sonsuzlaşmak

Sonsuzluk ya da sonsuzlaşmak. Özgürlüğün en yüksek mertebesi. Buraya ulaşmak, insanın kendi varoluşunu aşması, benliğinin sınırlarını kırmasındadır. O zaman artık özgürlük artık bir hedef değil, bir varoluş biçimi haline gelir. Artık her nefes alışta özgürlük ve sonsuzluk iç içe geçer. Yani bir tür ermişlik, evrenin sonsuz akışında kendini bulmaktır. Özgürlüğü ararken sonsuzlaşmak ise en derin yolculuktur. Bu yolculuk, bir arayışın ötesinde, bir dönüşüm sürecidir. Çünkü insan, özgürleştikçe, sınırsız bir varlık haline gelir. Onun için zaman durur, mekân anlamını yitirir; geriye sadece saf bir varoluş kalır. Bu varoluş, sonsuzlukla birleşir, özgürlüğün ta kendisi olur. Ve bu özgürlük, insanı ölümsüz kılan, onu evrenin sonsuz döngüsüne dahil eden bir armağandır. Bu armağan da hayatın en derin anlamıdır.

İnsan ismi gibi yaşarmış

Hayatın anlamı, hayatı anlamlı yaşamak ya da anlamlandırmak hayatı. Ne kadar da çok anlatıyor bu tanımlama seni. İsmiyle, yaşamıyla, duruşuyla hayatı anlamlandıran seni. Hani derler ya insanlar isimleri ile, isimleri gibi yaşarmış diye. Belki de bunu hisseder daha ilk doğuşta isimleri koyanlar. Böylece belirlenmiş olur yaşam çizgisi. Sana verilen isim de öyle. Sanki yaşam çizgini, duruşunu, yaşama anlam katışını ifade etmiş isim koyucular. Emine! Güvenilir, inanılır...

Herkesin ilgi odağı

Biz de seni bu güven veren isminle tanıdık. Özgür basına yönelik saldırıların “biçim” değiştirdiği yıllarda... Çıkarılan her yayına toplatma kararının çıkarıldığı, soruşturma ve davaların ardı sıra geldiği zamanlarda... Bir tutum alarak, bir duruş takınarak gelmiştin, bir tercih yapmıştın. Kimlik ve dile bağlılığıyla yönünü özgür basına, Azadiya Welat gazetesine çevirmiştin. Senin özgürlük tutkunu ve ülkeni sevgini birleştiren bir merkez olarak görmüştün gazetemizi. Soruşturmalarla, davalarla alay edercesine sahiplenmiştin. Güler yüzün, canlılığın, hareketliliğinle bir anda yeni değil de sanki yıllarca birlikte çalışan arkadaşımız oluvermiştin. Ortamın enerji kaynağı olmayı kısacık sürede başardın. Karamsarlık, durağanlık, moralsizlik sana yabancı, dünyanda yeri olmayan şeylerdi. Temiz, yalın, sevgi doluluğuyla herkesin ilgi odağı oldun. Hızlı bir şekilde gazeteciliği, haberciliği, hakikati yazmayı öğrendin. En gergin ortamı bile mizahi yanıyla, kıvrak-pratik zekanla bir anda neşelendirirdin. Evde seninle aynı ortamı paylaşmak ise apayrı bir güzellikti. Sabahları evden çıkıp birlikte gazeteye gitmek, çıkarken bazen Amed’i dolaşmak severek yaptığımız şeydi. Bazen de tek başına gittiğinde “Emine heval geç kalma” demelerime muzipçe verdiği cevaplar...

Cezaları alaya aldın

Sonrasında sorumluluğunu aldığın gazetemize ve sana açılan soruşturmalar, davalar. “Devletin korkusu” deyip alay etmelerin. En sonunda yaşından kat kat yıllara varan ceza. 24 yaşında 138 yıl “ceza!” dünyaya da böyle yansıdı. Bir insan ömrünü katlayan bir ceza! Sonra sessizce hiçbirimize hissettirmeden gidişin. Özgürlük için, mücadeleyi sürdürmek için, hakikati duyurmak için yaptığın tercih. Hiçbirimize, hiç kimseye bir şey söylemeden gidişin. Seni yaptığın, sunduğun programlardan gördük sonrasında. Ne de güzelleşmiştin.

‘Bambaşka biri’

Ve tarih 21 Ağustos’u gösterdiğinde Riha’da cezaevinden çıkan arkadaşımızı ziyarette aldık haberi. Hakikat arayışına çıktığın özgür basında geçti haberin. Sen yıldızlaştığından aylar sonra öğrenebilmiştik haberini. Hemen bir araya geldik sonrasında. Ailen, tüm arkadaşlar sana yakışır bir şekilde andı seni. Binlerce insan geldi. Seni yansıtan en güzel cümleler kuruldu, herkes senden bir anıyı birbiriyle paylaştı. Sen de oradaydın, bizimleydin. Beşire’de Feride’de ablalarında hep bir parça senden vardı. Yüzlerinde, seni anlatırken yansıyan gülümsemelerinde, bakışlarında senden bir parça vardı. Tüm anlatımlarının sonunda da “Emine bambaşkaydı” sözleri tam da senin farklılığını ortaya koyuyordu.

Gökyüzünde bir yıldız daha

Şimdi sen gökyüzüne süzülen yıldızlardan birisin. Birinin ardından “gökyüzünden bir yıldız kaydı” denir. Ben, bizler öyle demiyoruz. Gökyüzüne bir yıldız daha eklendi. Adının güvenilirliğinin yanına güneşten bir parçayı koyan sen de oradasın. Gittiğinde Gurbetelli, Şilan, Deniz, Nujiyan en güzelinden karşılamıştır seni. Boynuna en sevdiğin rengarenk yemenilerden, saçlarına kır çiçeklerinden taçlar takarak. Sen hep bizimlesin... Dağ rüzgarlarının okşadığı o güzel yüzünden öpüyorum.

Şark Islahat Planı tamamlanmaya çalışılıyor

Çiğdem Kılıçgün Uçar-1 Eylül 2024

Kürt sorununda çözümsüzlüğü merkeze alan ve tüm toplumsal değerleri, gerçekliği çürüterek var olmaya çalışan rejime karşı demokratik çözümü ve onurlu bir barışı merkeze alan bir mücadele bugün en büyük öncelik olarak karşımızda, yanı başımızda. Rejimin bir ütopyaya dönüştürüp uzaklaştırmaya çalıştığı çözüm, ısrarlı, istikrarlı bir ortak mücadele ile hakikate kavuşabilecek en temel mücadele alanı olarak kendini dayatıyor

Kürt sorunu Türkiye ve Ortadoğu’da çözümünü çok boyutlu olarak dayatmaktadır. Coğrafyanın gerçekliğine aykırı bir şekilde esas alınan cumhuriyetin kuruluş kodları yani tekçiliğin yarattığı sorunlar, aradan yüz yıl geçmesine rağmen derinleştirilerek devam ediyor.

Kürt inkarına ayarlı bir rejimle karşı karşıyayız.

Kürt sorununun çözümsüzlüğünü merkeze alarak sosyal, siyasal, ekonomik ve toplumsal yaşamı tahrip eden, toplum dışı bir düzleme taşıyan AKP-MHP İktidarı bu politikalarında kuruluş döneminin inkârcı siyasetini derinleştirmektedir. Bu iktidarın neredeyse tek görevi budur. Çünkü tüm sosyal, siyasal, ekonomik yaşamı buna göre düzenlemekte, varlık gerekçesini böyle tanımlamaktadır.

Rejim, kongrelerle Kürt desteğini arkasına alarak çoğulculuğu esas alan 1921 Anayasası’nı kabul etti. Cumhuriyeti ilan ettikten sonra ilk yaptığı şey 1921 Anayasası’nın ruhuna tam zıt, tekçiliği esas alan 1924 Anayasası ile yoluna devam etti. Bunu hayata

geçirmek için tez elden Takrir-i Sükûn Yasası'nı çıkardı. Akabinde Şark Islahat Planı'nı kabul etti.

Yirmi yedi maddeden oluşan Şark Islahat Planı, asıl olarak Kürt'ü ve Kürtlüğü yok etme planıydı. Kürtlerin dili ve kültürünü hedefleyen, Kürtçe konuşmayı para cezasına çarptıran, Kürtleri kendi coğrafyalarından kopartarak sürgün eden, Kürdistan'ın demografik yapısını değiştirerek eritmeyi planlayan, Kürtleri kamusal alanda yok etmeye çalışan, idari birimlerde herhangi bir görev -ikinci kademe de dahil – vermeyerek yok sayan bir inkar planıdır. Bugüne kadar yürütülen inkarın, Kürt soykırımının temeli olan bir düzenlemedir.

Güncel olarak yaşadığımız trafik uyarı yazılarının İçişleri Bakanlığı'nın genelgesi ve bir grup ırkçı ve kolluk gücünün marifetiyle silinmesi, Kürt halkının en köklü değeri ve hakikati olan direniş kilamı ve halayının tutuklama gerekçesi yapılması, Şark Islahat Planı'ndan beslenen kültürel soykırımdır.

Kürt halkının idari organlarda görev almamasını düzenleyen Şark Islahat Planı 100. yılında kayyumlar eliyle devam ettiriliyor. Kürt halkının kendini yönetme hakkı aleni bir şekilde gasp ediliyor. Kürdistan'da yürütülen gençleri ve kadınları hedef alan özel savaş politikaları Şark Islahat Planında düzenlenen Kürt halkının değerlerine, hafızasına, kendi kültürünü yaşatma ve örgütlenme iradesine saldırının güncellenmiş halidir.

Şark Islahat Planı'nda kararlaştırılan demografik yapıyı değiştirme, Kürdistan'ı insansızlaştırma hedefi, bugün HES projeleri ve güvenlik barajlarıyla, köy boşaltmalar ve ekonomik politikalarla devam ettiriliyor.

Tüm bu Kürt'ü ve iradesini kırma politikaları sürekli güncellenerek devam ettirilmeye çalışılıyor. Çöktürme Planı bu çerçevede güncellenmiş bir Şark Islahat Planı'dır. Burada da görevde alma, göçertme, öldürme, kayyum atama gibi tüm uygulamalar mevcut. On yıldır da tüm detaylarıyla hayata geçiriliyor.

Şark Islahat Planı ve güncellenmiş halleriyle rejimin uyguladığı politikalar istenilen sonuçları yaratmamış tam tersine Kürt direnişi karşısında çaresiz kalmıştır. Direnişin sembolü olan, her saldırı karşısında yeni yollar yaratan, halkların mücadelesinde, özgürlük mücadelesinde umut olan, öncü olan, alternatif toplumsal ve siyasal sistemi inşa eden Kürt halk mücadelesi her zamankinden daha fazla çözümünü dayatmıştır. Rejim ya bu sorunu çözecek ya da çözülecektir.

Elbette ki bu gerçekliği idrak etmesine rağmen savaş politikalarından vazgeçen bir rejim yok. şantaj, tehdit, çıkara dayalı ilişkilerle Hûda-Par, KDP, ÖSO gibi güçleri etrafına toplamaya, güç devşirmeye, alan genişletmeye çalışmaktadır. Güney Kürdistan’da, Rojava’da Kürt halkının ve Ortadoğu halklarının kazanımlarını hedef alan iktidar, yaşanan 3. Dünya savaşında yüz yıldır hayali kurulan Kürtsüz bir coğrafya, ülke hedefini gerçekleştirmek için ahlaki, politik, toplumsal bütün değerleri yok etmeyi göze almış, yalnızlığını ve yenilgisini örtbas etmeye çalışmaktadır.

Bugün Türkiye’de halkların baş başa bırakıldığı bütün krizlerin beka söylemi ile örtülecek hiçbir yanı kalmamıştır. Kürdün varlığını savaş gerekçesi sayan, kadınların ve gençlerin mücadelesini tehdit olarak tanımlayan, emekçilerin hak ve taleplerini şiddetle bastıran, ekolojik yıkımı kâr ve güvenliğe bağlayan iktidar bir suç iktidarına dönüşmüştür. Topluma karşı işlediği bütün suçları “terör” mefhumuna sığınarak tartışmasız kılmaya çalışan iktidarın savaş sanayisi ile ayakta durma çabası, inkar ve şiddet rejiminin yeni dayanağıdır. Bütçenin önemli bir bölümünün ayrıldığı güvenlik ve savaş politikalarının yansıması; derin bir ekonomik kriz ile baş başa bırakılan toplum ve bunun yanında vergi rekortmeni olan savaş sanayicileri. Ülkenin en gerçek resmi bu ve değişmesi gereken, değişmesi mümkün olan bir resim...

Kürt sorununda çözümsüzlüğu merkeze alan ve tüm toplumsal değerleri, gerçekliği çürüterek var olmaya çalışan rejime karşı demokratik çözümü ve onurlu bir barışı merkeze alan bir mücadele bugün en büyük öncelik olarak karşımızda, yanı başımızda. Rejimin bir ütopyaya dönüştürüp uzaklaştırmaya çalıştığı çözüm, ısrarlı, istikrarlı bir ortak mücadele ile hakikate kavuşabilecek en temel mücadele alanı olarak kendini dayatıyor.

Rejimin en belirgin karakteri olan tecrit tam da onurlu bir barışın, demokratik bir çözümün, ortak yaşam iradesinin kapısına vurulmaya çalışılan bir kilittir. İmralı’da yaşanan hukuksuzluk, ülkenin toplam hukuksuzluğudur, İmralı’da yürütölen politikalar, iktidarın politikalarının toplamıdır. 25 yıllık tecride ve ağır koşullara rağmen onurlu barışın imkanlarını canlı tutan, koruyan ve mücadelesini yürüten Sayın Öcalan onurlu bir barışın tesisi için sorumluluk alabilecek muhatabını beklemektedir. Kürt’ün, diliyle, kültürüyle, kimliğiyle, direnişiiyle inşa etmeye çalıştığı geleceğin adıdır onurlu barış. Rojava’da hayat bulan, “jin jiyan azadi” ile evrenselleşen, halkların ve inançların kendilerini gerçekleştirebildiği eşit ve özgür bir yaşamın mücadelesidir onurlu bir barış.

Tarihin seyrini halklara, direnişlere kapatmaya çalışan iktidarlara, egemenlere karşı yenilmeyenlerin, sözünü ve eylemini büyütenlerin, eşitlik ve özgürlük mücadelesini soluksuz omuzlayanların inancıdır onurlu barış. Ve bugün bizimle yaşam bulacak bir mücadeledir.

1 Eylöl: Barış için savaşmaktan başka yolumuz yok!

Oya Aan -1 Eylöl 2024

Halkları ezip sömüren yağmacıların, emperyalist burjuvazi ve yadakılarının barıştan anladıklarıyla işçi sınıfı ve ezilen halkların barıştan anladıkları aynı şey değildir. Sömürünün, sınırların ve sınıfların olmadığı, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik dünyasının peşinde koşanlar ne herkesle barışa evet derler ne de bedeli ve sonuçlarını umursamadıkları soyut bir barış hayali peşinde koşarlar

“Savaşa karşıdır bütün çocuklar
kışın: kar altında her sabah
tükenip erise de solgun nefesi
yazın: göğsü sırmalı fabrikalarda
arkları döndürse de yoksul alevi
savaşa karşıdır bütün çocuklar” (Refik Durbaş)

Sınıfların ortaya çıkışına kadar uzanan köklere sahip savaşlara karşı olan sadece çocuklar mıdır?.. Dünyayı savaşlar, iç savaşlar, vekâlet savaşları, sömürgeci-talancı yağma savaşlarıyla bitap düşüren sömürücü sınıfların aç gözlülüğü ve kıyıcılığına karşı dünya halklarının barış özlemi ve ısrarı da tarihsel köklere sahiptir.

İnsanlık 1914-1918 ve 1939-1945 arasında yaşadığı gibi dünyanın dört bir yanına yayılıp muazzam can kayıplarına ve büyük yıkımlara yol açacak -muhtemelen değişik çapta nükleer silahların da kullanılacağı- 3. bir emperyalist dünya savaşının öngünlerini yaşıyor. Afganistan, Irak, Suriye, Libya, Yemen örneklerinde tanık olduğumuz ‘vekalet savaşları’

Ukrayna’da patlak veren NATO Rusya savaşıyla Avrupa’nın göbeğine taşınmakla kalmadı. Hemen ardından, sırtını emperyalist efendilerine dayayan, onların yağdırdığı silah ve askeri teçhizatlarla elini güçlendiren Siyonist İsrail’in Filistin’de giriştiği pervasız soykırım geldi. Gazze’yi enva-i çeşit bombayla yakıp yıkarak, aç-susuz ve ilaçsız bırakarak, dahası tıpkı Naziler gibi onları çöllere sürüp iyice daraltılmış toplama kamplarında imha plânlarının her gün bir yenisi piyasaya sürülüyor.

Hepimiz biliyoruz ki bunun bir adım sonrası, rekabet halindeki emperyalist güçler ve merkezinde onların bulunduğu gerici ittifaklar arasında dolaysız çatışmalar yaşanmasıdır. Bütün işaretler, sayısız yıkım ve can kaybının acısını çekmiş insanlık için yeni yıkımlar anlamına gelecek bir sürece girildiğini gösteriyor. Bunun en yakın tarihli işareti, emperyalist saldırı ve savaş örgütü NATO’nun görevi yeni bırakan eski Genel Sekreteri Jens Stoltenberg’in son NATO Zirvesi’nden sonra yaptığı ifşaatları oldu: “Soğuk Savaşa kıyasla daha tehlikeli ve daha öngörülemez bir dünyada yaşıyoruz. Avrupa’da sıcak bir savaşın sürdüğü bir dünyada yaşıyoruz. Avrupa’da 2. Dünya Savaşı’ndan bu yana görmediğimiz askeri operasyonlar mevcut.”

Bu gözü dönmüş saldırganlığın temelinde emperyalist-kapitalist sistemin derinleşen krizi yatıyor. Tarihsel bakımdan ömrünü çoktan doldurmuş emperyalist kapitalizm, günümüzde fiziksel bakımdan da belirgin bazı sınırlara dayanmış durumda. Bu dünya çapında mutlak hegemonya ihtiyacını ve bundan kaynaklanan rekabeti keskinleştiriyor. İnsanlığın ve doğanın tahminlerimizi dahi aşan ölçülerde yıkıma uğratılması olasılığını içeren yeni bir dünya savaşı olasılığının kaynağı budur. Çünkü emperyalizm çağında dünyanın yeniden paylaşılmasının savaştan başka yolu yoktur!

Bugün bu savaş asıl olarak enerji kaynaklarının toplanma noktalarında, tedarik ve nakil güzergâhlarında yoğunlaşmaktadır. Avrupa’dan Asya’ya, Kafkaslardan Kuzey Afrika’ya kadar uzanan geniş coğrafya bu it dalaşının yoğunlaştığı arenadır! Yarattığı toplumsal yıkım ve acılar ise ortada!

Savaş-barış diyalektiği

Dünya proletaryası ve emekçi halkların barış talebi ve ısrarı, savaşa karşı mücadelede güveneceğimiz ve dayanacağımız yegâne dinamiktir. Ne var ki, ‘barış’ dediğimiz anda, hangi barış, kimler arasında ve nasıl bir barış soruları da beraberinde gelir. Dünyada kime sorsan herkes “genel olarak” barıştan yanadır; fakat barıştan anlaşılan farklı farklıdır. Halkları ezip sömüren yağmacıların, emperyalist burjuvazi ve yardakçılarının barıştan

anladıklarıyla işçi sınıfı ve ezilen halkların barıştan anladıkları aynı şey değildir. Sömürünün, sınırların ve sınıfların olmadığı, özgürlük, eşitlik ve kardeşlik dünyasının peşinde koşanlar ne herkesle barışa evet derler ne de bedeli ve sonuçlarını umursamadıkları soyut bir barış hayali peşinde koşarlar. Özellikle de proletarya ve ezilen halklarla onların celladı burjuvaziyi, emek ile sermayeyi, sömürülenlerle sömürücüleri uzlaştırma peşinde koşan “barış” hayallerine ortak olmazlar. Çünkü, kapitalizm koşullarında -özellikle de onun emperyalist aşamasında-, savaşlar kaçınılmazdır! Proletarya ve ezilen halklarla burjuvaziyi, birbirine karşıt iki sınıfı, uzlaştırma çabası kitlelerin kapitalist-emperyalizmle sosyalizm arasındaki sınıfsal farkları ve çıkarları görmelerine değil bunların silikleşmesine hizmet eder.

Lenin, “Biz barış arzusunu, halkın barıştan beklediği yararın bir dizi devrime başvurmaksızın elde edilemeyeceğini yığınlar anlatmak için kullanmalıyız” diyor.*

Dolayısıyla barış sloganı, genel ve soyut bir ütopyanın adı olamaz! O, işçi sınıfı ve ezilen yığınların acısını çektikleri bütün yoksunlukların nedeninin ortadan kaldırılması savaşımıyla ilişkisi içinde, onun bir kaldıracı olarak kavranıp yürütülmelidir.

1 Eylül’ün anlamı

1 Eylül, dönemin en güçlü emperyalistleri İngiliz ve Fransız emperyalizminin koçbaşı olarak kullanma hesapları yaptığı Hitler faşizminin insanlığa yaşattığı tarifsiz acılar ve yıkımdan doğdu. O felaketlerin bir daha tekrarlanması dileği, umudu ve iradesinin dile geliyordu. Ne var ki, insanlık bugün emperyalist rekabet ve faşizmin neden olduğu bu acıları fazlasıyla unutmuş görünüyor. Geçmişte yaşananları belki misliyle katlayacak felaketlere adeta koşar adım gidiliyor. Üstelik emperyalizm ve yerli işbirlikçileri, yaşanabilecek yeni bir dünya savaşı için elbirliğiyle çok yönlü hazırlıklar yaparken, diğer yandan kitleleri bir dünya savaşı korkusuyla kontrol etmeye ve böyle bir savaşın yaratacağı güvenlik bütçelerine, yani daha büyük bir ekonomik-siyasi teröre, dahası kitleleri kendilerinin olmayan bu savaşın askeri olmaya hazırlıyorlar.

Dünyanın her köşesinde yaşananlar da gösteriyor ki, emperyalist kapitalizm var oldukça dünya halklarına savaşlarla yaşatılan yıkım ve acıların sonu gelmez! Savaşırsız bir dünya ancak ve ancak bu barbarlık sisteminin ortadan kaldırılmasıyla söz konusu olabilir! Dolayısıyla barış için mücadele bu gerçeğin bilinciyle yürütülmek zorundadır.

Günümüzde emperyalist barbarlığın kâr ve hegemonya uğruna sebep olduğu savaşların, pervasız yıkım politikaların önüne bu perspektif temelinde alacağımız net tavırla

geçebiliriz! Bu da, bizi bu savaşlara ortak etmeye ya da seyirci kalmaya çeken ikiyüzlü politikalar karşısında “Bizim olmayan bu savaşta yokuz” demekten geçer!

Rosa’dan bugüne...

Gerek “saraylara savaş, kulübelere barış” sloganı gerekse “barış için de savaşmak gerekiyor” sloganı birbiriyle çelişiyormuş hatta taban tabana zıt gibi görünen, gerçekte tam da tutarlı bir barış mücadelesinin izlemesi gereken yolu aydınlatan son derece tutarlı sloganlardır. Kapitalist emperyalizm, içerde-dışarda savaş demektir, bu saldırganlık yayılmaktadır.

Bir yanda sermayenin kârı, burjuvazinin çıkarları ve bekası için “özgürlük ve demokrasi” aldatmacasıyla yığınları savaşa sürükleyen emperyalistler diğeryanda ırk, dil, cins ayrımı gütmeksizin büyük bir ordu olarak örgütlenen dünyanın işçileri ve emekçileri vardır.

Ezilenlerin hazırlandıkları “o büyük kavga” uğruna canını tereddütsüz veren Rosa Luxemburg’un yaklaşımı bize bu konuda da esin kaynağı ve kılavuz olmalıdır: “İşçilerin dünya çapındaki kardeşliğı, bence yeryüzünün en yüce ve en kutsal şeyi; benim yol gösterici yıldızım, idealim ve vatanım; bu ideale ihanet etmektense, hayatımı vermeyi seve seve kabul ederim!”

Savaş karşıtlığı devrimci duruşuyla mücadele eden, beyaz tülbentleri öfkeye kesmiş analar, dağda, sokakta, tezgâh başında kapitalizme, faşizme, sömürgeciliğe ve gericiliğe karşı savaşan kadınlar geleceklerinin çalınmasına set oluşturmada başı çekiyorlar.

Emperyalist barbarlığa karşı mücadele işçilerin birliğı, halkların kardeşliğı bilinciyle yükseltildiğinde barışa bir adım daha yaklaşılr. Çünkü yaşadığımız çağ yangınında barışa ulaşmak için bundan başka çıkış yolu yoktur!

*Sosyalizm ve Savaş, Lenin, abç

Ataerkil düzende kadın kimliğimizle var olabilmek

Canan Kaya-1 Eylül 2024

Kız çocuğuyken göğsümüzde sıkışan o haksızlık duygusunun doğurduğu isyanı eşit ve onurlu bir yaşam için koruyup büyütüyoruz. Kendimizi yeniden doğuruyoruz. Dile getirdikçe, birbirimize anlattıkça iyileşiyoruz. Yaşadıklarımıza bir isim koyuyoruz. Kadın bilincini yükselttikçe bizden çalınanları ve esirgenenleri daha çok görüyoruz

Birçok sığata ve kimliğe sahip çıkarak var oluyoruz. Etnik kimliğimiz, cinsel yönelimimiz, inançlarımız, sosyal statümüz ile abla, anne, baba, abi, kardeş, sevgili, arkadaş ve dahası birçok sıfat ile biz oluyoruz. Türkiye’de, ülkenin tüm sistemleriyle dayatılan müslüman, sünni, Türk, heteroseksüel, erkek ‘üst kimliğinden’ ayrışan milyonlarca insandan biriyim ben de. Bütünleşmeye çalışıyoruz, parçalanmadan. Yaralarımız o kadar ortak ki bu bizi birbirimize yakın kılıyor. Ancak bazen ötekiler olarak bir öteki de kendi içimizde yaratıyoruz. Ötekileşme derinleştikçe daha kapsayıcı ve esnek oluyorken dayatılan kimliğe benzedikçe egemen olanın tekçi ve ataerkil izlerini daha çok taşır oluyoruz. Egemen olanın pratiğini kasten veya refleksif olarak sürdürmemiz temel bir problem olarak aramızda duruyor.

Oysa hepimiz sansürlenmeden, bizi biz eden kimliklerimizi koruyarak, özgür ve eşit bir şekilde yaşamının derdindeyiz. Yazımı, düzen içinde ve ataerkil pratiği sürdüren ötekilerin arasında kadın kimliğimizle var olabilmek üzerine yazacağım. İlkın, seçme şansımızın olmadığı kimlikler gibi yine seçmediğimiz bir aile içine doğmakla başlıyoruz hayata. Kız çocuğuyşak önce tüm evcimen oyunların içinde ve ev içinde buluyoruz kendimizi. Dış dünya ile bağımız oğlan çocuklarına göre daha zayıf başlıyor. Eşitsizliği ta

çocukken başlatıyor düzen. Oynadığımız çocuk oyunlarına kadar sirayet etmiş. Çünkü bu düzen içinde kadının rolleri ve yeri çoktan belirlenmiş. Belirlenen bu yer, ev içinde konumlanan ve dış dünyayla ilişkisi oldukça kontrollü, kısıtlı bir yer. Oyun oynayan kız çocuğu büyüyor ve bu defa kendi bedeni ile arasındaki bağ zayıflıyor . Çünkü kadının bedeni üzerinde karar verici çoğunlukla yine bir erkek veya erkek egemen zihniyete sahip başka bir akıl. Kadın, ergenlik yıllarını kendi bedenine yabancılaşarak, cinselliğinden utandırılarak geçiriyor. Aynı zamanda kadının sosyalleşmesinin önüne türlü kontrolcü davranışlarla set çekilerek bir çeşit tecrit uygulanıyor. Böylece kadının dış dünyayla, bedeniyle, cinsel kimliğiyle olan bağı zayıflıyor. Aile kurumu, burada ataerkil sistemin aracı haline gelerek kadının kimliğini kontrol altında tutan bir görev üstleniyor.

Yalnızca bedenimize ve dış dünyaya yabancılaşmakla kalmıyor, yapmayı arzuladığımız ve seçmek istediğimiz hemen her şey bir tahakküm altında kalıyor. Gerçekleştirmeyi istediğimiz yaşam biçimi kendi irademize değil bir erkeğin iki dudağının arasında oluyor çoğunlukla. Hayatlarımız, arzularımız ve seçimlerimiz söz konusu olduğunda tahakkümü ve tecridi yaşıyoruz. Böylece özne oluşumuz ilk başta ailede ciddi zarar görüyor. Onaya veya izne tabi süren uzun yıllar boyu nesneleşiyoruz. Özne oluşumuz oldukça yara almış bir şekilde ayrışıyoruz bu kurumdan. Ayrılmak da öyle kolay olmuyor. Biraz şanslıysak, üniversite okumak için eğitim hakkına erişebildiysek, kadın olduğumuz için aile ile aynı şehirde bulunma zorunluluğu şart koyulmamışsa aile kurumundan ayrılıyoruz. 18-19 yaşına gelene kadar sistematik bir baskıyı, kontrolü, türlü erkek şiddetini yaşadığımız için her dezavantajlı grup gibi önce özneliğimizin inşasına ve korunmasına girişiyoruz. Bu süreci bir alıntıyla örneklemek gerekirse “İyi Toplum Yoktur” kitabında Nihan Kaya şöyle bahseder: “Kadınlar, ayak numaralarıyla, bedenleriyle, fikirleriyle, tercihleriyle, uzayda ne kadar az yer kaplarsa bu o kadar makbul sayılmıştır. Erkekler kendilerine ait bir varoluş biçimi geliştirmeye, kendilerini savunmaya nispeten de olsa teşvik edilmiş, kadınlar ise büyümek isteyen her yerlerinden, daha o yer büyümeden, alayla, küçümsemeyle, cesaret kırıcı yaklaşımlarla, sindirme ve görmezden gelmelerle baltalanmışlardır.” Onca yıl eşitsizliği deneyimlemiş olmak bizi yaşamın gerisinde konumlandırıyor. Eksi ikiden sıfıra çıkmaya çalışıyoruz adeta. Böylece çatlak sesle bile olsa bir kız çocuğuyken söylemeye çalıştıklarımızı ya da boğazımızda düğümlenip susmak zorunda bırakıldığımız haksızlıkları yüksek sesle ortaya koyuyoruz. Çünkü içimizde bitmek bilmez bir yaşam arzusu var, bir bütün olarak parçalanmadan. Kız çocuğuyken göğsümüzde sıkışan o haksızlık duygusunun doğurduğu isyanı eşit ve onurlu bir yaşam için koruyup büyütüyoruz. Kendimizi yeniden doğuruyoruz. Dile getirdikçe, birbirimize anlattıkça iyileşiyoruz. Yaşadıklarımıza bir isim koyuyoruz. Kadın bilincini yükselttikçe bizden

çalınanları ve esirgenenleri daha çok görüyoruz. Yalnızca aile içinde değil hayatın her alanındaki iki yüzlü erkek pratiklerini hızlıca fark edebiliyoruz. Fiziksel şiddet dahil olmak üzere yukarıda saydığım tüm şiddet biçimlerini öteki olup politiklik iddiası olan insanlar arasında da süregeldiğini, bu şekilde şiddetin yeniden üretildiğini görebiliyoruz. Örneğin tahakkümün yalnızca zorbaca ve aktif bir yerden gerçekleşmediğini birçok kontrolcü davranışın, psikolojik şiddetin, hiyerarşi oluşturan üstenci davranışın sessiz ve pasif bir yerden de sürdürüldüğüne şahit oluyoruz.

Erkeklik sorunu, buz dağlarının görünmeyen kısmının görünen kısmından daha çok olmasına benziyor. Özel alanlarda daha cüretkarlaşıp egemenlik alanını genişletiyor. Kamusal alanda aktif hareketlerle ortaya çıkaramadığı erkeklik pratiklerini, pasif hareketlerle pazarlıklı bir şekilde sürdürüyor. Çoğu zaman, biz kadınların öfkesi anormalleştirilmeye çalışılıyor. Hayatın her alanında deneyimleyebildiğimiz çifte standart hallerini ortaya koyduğumuzda, yaşadığımız sorunlarla ilgili kadın bakış açımızdan söz kurduğumuzda söylemlerimiz abartı, agresiflik, aşırılık olarak yaftalanmaya kalkışılıyor. Öfkemizden utanmamız ya da öfkemizle aramıza mesafe koymamız bekleniliyor. Bir manipülasyon yönteminin toplumsal hali olarak yorumluyorum. Sorunun kendisi değil sorunu dile getirenin tepkisi tartışmaya açılıyor. Tabii ki bu yeni ve tesadüfi bir beklenti değil. Kuvvetle muhtemel, hayatı boyunca davranışları hem aile içinde hem toplum içinde sıklıkla tolere edilmiş, normalleştirilmiş, konforlu, söz sahibi olmaya alışkın erkek özne ya sesimizi çıkarmamamızı ya da yanlış olana ilişkin itiraz iradesini yükselttiğimizde bunu şefkatli bir anne edasıyla yapmamızı bekliyor. Böylece değişime ve gelişime yönelik zihinsel yük, emek kadına bırakılmış oluyor. Tam da ataerkil düzenin bizden beklediği gibi uysal, kibar, olgun, tolere eden bir genç kadın, kız çocuğu, anne, eş, sevgili olmamız bekleniliyor. Öyle görünüyor ki başka kimlikleri dolayısıyla ezilen erkekler, kadın meselesine geldiğinde egemen olanın öteki olana uyguladığı tarifeyi uyguluyor.

Yazımı, sevdiğim bir alıntıya yer vererek sonlandırmak istiyorum. “Bize, insanlarla geçinmek için keskin içgörülerimizi bir yana koymamız öğretilmiş olabilir. Ancak, baskıcı şartlar altında sadece nazik olmanın ödülü, çok daha fazla kötü muameleye maruz kalmaktan başka bir şey değildir. Bir kadın, kendisi olduğu zaman başkalarını kendisinden uzaklaştıracağını hissedebilir, ama ruhu meydana çıkarmak ve değişiklik yaratmak için gereken, tam da bu psişik gerilimdir.” (Estes, P., Clarissa, Kurtlarla Koşan Kadınlar, s.100) Sezgilerimize, öfkemize mesafe koymayacağız. Öfkemizden utanmak ya da öfkemizin ateşini kısmak zorunda değiliz. Bilakis öfkemize ve bilincimize sıkı sıkı sarılacağız. Diğer kimlik sorunlarında olduğu gibi güvenli ve eşit yaşam alanlarının inşası için önce yüzleşme

sonra değişim gerekiyor. Bunun yol ve yöntemini doğru bir yerden kurgulamak gerekiyor. Kadınların eşitlik mücadelesini yalnızca yasalara indirgememek gerekiyor. Yaşamın her alanı mücadelemize dahildir. Yaşamın her alanında varız ve parçalanmadan, ezilmeden var olacağız.